№ 143. Wtorek 24. Czerwca 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Gminy *Nadziejów* i *Hoffnungsau* w obwodzie stryjskim obowiązały się dla założenia spólnej szkoły parafialnej w Nadziejowie: płacić rocznie nauczycielowi 189 zł. w. a., wystawić i utrzymywać w dobrym stanie budynek szkolny na gruncie, który ofiarowała na cele szkolne gmina Nadziejów objętości 440 sążni kwadratowych, sprawiać potrzebne porządki szkolne, zrębywać i przystawiać 6 niż. austr. sągów miękkiego drzewa, które przez 5 lat zapewniło na opał szkoły państwo kameralne z kniei Bachińskiej, a po upływie 5 lat sprawiać to drzewo z własnych funduszów, i czuwać nad ochędóstwem szkoły.

Okazaną temi ofiarami troskliwość o poparcie oświaty między ludem wiejskim podaje c. k. Namiestnictwo z wyrazem należytego uznania do wiadomości powszechnej.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z 13go czerwca r. b. nadać najłaskawiej dozorcy drogowemu w Galicyi *Jakóbowi Kamińskiemu* w uznaniu jego gorliwych i pożytecznych usług przy budowie gościńców w powiecie Birczańskim złoty krzyż zasługi z koroną.

Telegramy.

Kasel, 21. czerwca. Jak się zdaje ministeryum Wieganda nie przyjdzie do skutku. Jeneralny prokurator państwa Dehn-Rothfelsen robi przygotowania do utworzenia ministeryum z stronników konstytucyi z r. 1860.

Medyolan, 21. czerwca. Dzisiejsza *Perseveranza* donosi z Turynu pod dniem wczorajszym: Dekret, którym czynności narodowych stowarzyszeń strzeleckich w Lombardyi zawieszono, został 18. b. m. zniesiony.

Nowy Jork, 10. czerwca. W Memfis zniszczono wiele bawełny. Rząd duński zaproponował wszystkich murzynów od ich właścicieli odebrać i na własny koszt do Santa Cruz przeprowadzić. Po trzech latach próby murzyni byliby wolni. Seward odpowiedział, że nie jest upoważniony przyjąć tę propozycyę; przedłoży ją kongresowi. Obiega pogłoska o nowej emisyi bonów skarbowych w kwocie 150 milionów.

Przegląd polityczny.

Lwów, 23. czerwca. Przedwczoraj miała znowu posiedzenie izba panów, na którem przyjęto stanowczo odczytane po raz trzeci uchwały względem budżetu ministerstwa spraw zagranicznych. Z kolei nastąpiły potem obrady nad sprawozdaniem wzmocnionego wydziału finansowego względem wydatków ministerstwa stanu na oddział administracyi politycznej. Wydział izby oświadczył się za przyjęciem wszystkich uchwał zapadłych w izbie deputowanych z wyjątkiem dwóch tylko punktów, to jest względem zmniejszenia płacy namiestników w Wenecyi i w Tryeście. Jeneralnej debaty niebyło wcale, a przy debacie specyalnej wydarzył się ten szczególny wypadek, że po wyjściu ze sali hrab. Schaffgotsche okazała się liczba członków niedostateczną do powzięcia ważnej uchwały. Dopiero po dłuższej przerwie, gdy się udało zaprosić z miasta jednego z członków, przystąpiła izba do głosowania, i przyjęła wszystkie pozycye podług wniosków wydziału. Poczem odroczył prezydent posiedzenie na dni najmniej dwanaście.

W sprawie zwołania sejmów krajowych dowiadujemy się z półurzędowej *Donau Zeitung*, że rada państwa będzie obradować tak długo, dopokąd nieuchwali jeszcze budżetu na rok 1863, co prawdopodobnie przeciągnie się aż do końca października, a w listopadzie r. b. będą już mogły sejmy krajowe rozpocząć swoje czynności. *Donau Zeitung* powiada to w ogóle o sejmach krajowych, i niewiadomo przeto, czy ta wzmianka odnosi się także do sejmu węgierskiego.

W końcu wspomniemy jeszcze za powagą dziennika *Milit. Ztg.* że redukcya armii austryackiej postępuje coraz więcej, tak że wkrótce będzie już stan kompanii polowej wynosić 80 a w czwartych batalionach tylko po 60 ludzi.

Ze spraw zagranicznych zajmują dziś głównie uwagę świata politycznego ostatnie wypadki w Serbii, które prawdopodobnie mogą wywrzeć ważny wpływ na rozwiązanie odkładanej tak długo kwestyi oryentalnej. Już nawet w Paryżu utrzymuje się mniemanie, że Serbia wypowie teraz niezwłocznie wojnę Turcyi i pospieszy na pomoc Czernogórze; a łatwo pojąć, że w takim razie rozpaliłaby się wojna niezawodnie w całej Słowiańszczyźnie tureckiej, której naturalnie nie mogłyby się przypatrywać obojętnie mocarstwa interesowane w sprawach oryentalnych. Najbliżej jednak dotykają wypadki belgradzkie sąsiedniej Austryi, do czego przyczyniło się jeszcze niemało świeże zamordowanie dwóch austryackich Tatarów pocztowych, i ztąd też wróżą już nawet dzienniki wiedeńskie, że gabinet austryacki będzie może wkrótce już zmuszony wziąć czynny udział w załatwieniu tej sprawy. Wszelako z jak wielkiemi trudnościami byłoby połączone wszelkie pośrednictwo w Belgradzie, wyjaśnia Korespondencya Scharfa, utrzymując, że księciu Michałowi prawie niepodobna teraz przyjąć jakiekolwiek pośrednictwo mocarstw opiekuńczych dla przywrócenia dawnego stanu, gdyż naród serbski domaga się koniecznie zupełnego ustąpienia Turków z terytoryum serbskiego, nawet z twierdzy belgradzkiej, a w przeciwnym razie gotuje się do zaciętej walki i zamyśla nawet poruczyć dyktaturę księciu Michałowi.

Zresztą nie przyniosły dzisiejsze telegramy nic ważnego z zagranicy. Dowiadujemy się z nich tylko, że Francya wysyła posiłki do Mexyku; że rząd włoski odwołał dekret względem zawieszenia towarzystw strzeleckich w Lombardyi, i że w Hesyi nie może jakoś w żaden sposób utworzyć się takie ministeryum, któreby odpowiadało zarówno życzeniom Elektora i kraju.

Nakoniec donosi jeszcze telegram z Bukaresztu, że prezydent rady gabinetowej Barbo Catargi został zamordowany, ale niewiadomo jeszcze, jaki był właściwie powód tego morderstwa.

Sprawy krajowe.

Wiedeń, 22go czerwca. (Drobne pieniądze papierowe.) Ministeryum finansów zarządziło nową emisyę drobnych pieniędzy papierowych na dziesięć centów, tłoczonych na miedzi a przeznaczonych do wymiany za zużyte drobne pieniądze papierowe dawniejszej formy, przyczem jednakże nie będzie przekroczona kwota dwunastu milionów złotych, ustanowiona cesarskiem rozporządzeniem z 17. listopada 1860 (Dz. u. p. nr. 256).

Dzień, w którym drobne pieniądze papierowe dawniejszej formy wyjdą z obiegu, będzie później ogłoszony.

(Bieg poczt do Konstantynopola.) C. k. dyrekcya pocztowa w Wiedniu wydała pod dniem 21go b. m. następujące obwieszczenie: „Dla teraźniejszych zaburzeń w Serbii wyprawiane będą przesyłki pocztowe do Stambułu, Serresu, Saloniki, Zofii, Adryanopola, Filipopola i Belgradu z Wiednia w poniedziałek i w piątek rannym pociągiem peszteńskim do Temeszwaru, zkąd jak najspieszniej odchodzić będą dalej stosownemi drogami. Poczta lądowa między Belgradem i Stambułem jest na teraz zawieszona.

(Posiedzenie izby panów z 20. czerwca.)

Prezydujący JO. książę Karol Auersperg.

Na ławicy ministeryalnej zajęli miejsca pp. Rechberg, Schmerling, Lasser, Plener, Degenfeld, radzca dworu Vesque v. Püttlingen.

Hr. Meran, hr. Lew Thun, hr. Trautmansdorf donoszą, iż dla zaszłych przeszkód nie mogą być obecni na posiedzeniach izby. Hr. Harrach udał się do Londynu jako członek komisyi wystawy. Reskrypt ministeryum stanu donosi o założeniu funduszu Sawiniego. Prezydujący w izbie deputowanych przesyła uchwalony budżet ministeryum wojny, który komisyi finansowej odstąpiony został. Hr. A. Auersperg składa petycyę muzeum germańskiego o podwyższenie subwencyi.

Poczem nastąpiło trzecie odczytanie uchwały o potrzebach rady ministrów i ministrów sprawiedliwości, a następnie prawo o zmianach kodexu karnego i wojskowego.

Hr. Lew Thun odczytał sprawozdanie komisyi finansowej względem potrzeb dworu cesarskiego i ministeryum spraw zagranicznych.

Jego Excel. hr. Rechberg tłumaczył co do sumy 8000 reńskich w rubryce Sardynia zamieszczonej, iż pozycya ta nie tak rozumiana być ma, jakoby pruski poseł w Turynie pobierał pensyę ze strony Austryi, bo owe 8000 reńskich są jedynie wynagrodzeniem dla służby i zaspokojeniem innych wydatków.

Wydział finansowy oświadczył się przeciwko zniżeniu dodatków do pensyi prezesa komisyi wojskowej w Frankfurcie nad Menem i ambasadora w Rzymie w izbie deputowanych uchwalonemu. Hr. Antoni Auersperg popierając wnioski komisyi, kładzie nacisk na potrzebę utrzymania w Rzymie poselstwa pierwszego rzędu w obec wypadków tamże nastąpić mogących i w obec możliwej rewizyi konkordatu. Przypomina przytem słowa Dökingera, który władzę świecką Papieża nazwał piętą Achillesa katolicyzmu. Jego Eminencya kardynał Rauszer staje w obronie władzy świeckiej, na prawie narodów opartej, i twierdzi, iż o rewizyi konkordatu mowa tylko być może w chwili zupełnie uspokojonych namiętności. Po przymówieniu się barona Henneta za wnioskami komisyi, wnioski takowe przyjęte i posiedzenie do dnia jutrzejszego odroczone zostało.

— Dalszy ciąg reskryptu ministeryalnego względem subskrybcyi na losy pożyczki z r. 1860.

5. Kaucya wynosić ma $^1/_{10}$ części sumy do zapłacenia przypadającej; może zaś być złożona w części lub całości w obligacyach hypotecznych, mających pozostać w obiegu nie dłużej jak rok jeden, w kuponach obligacyi państwa za 10 dni płatnych, lub nie dawniej jak od roku zaległych, albo też w obligacyach państwa na okaziciela wystawionych ze wszystkiemi kuponami, których termin wypłaty nie upłynął. Wartość obligacyi państwa przyjęta będzie o 10% niżej kursu giełdy wiedeńskiej w rubryce „przedający" notowanego; inne zaś wyżej powołane efekta publiczne przyjmowane będą w nominalnej wartości.

6. Oprócz papierów publicznych w §. 5. wymienionych przyjmowane też będą na kaucyę obligacyi pierwszeństwa i akcye drogi żelaznej północnej, równie jak i akcye i obligacye pierwszeństwa wszystkich tych przedsiębierstw krajowych, którym rząd pewien przychód zagwarantował.

Wartość obligacyi pierwszeństwa i akcyj ustanawia się w sposób w §. 5. oznaczony, z tą tylko różnicą, iż takowe o 15% niżej kursu giełdy wiedeńskiej przyjmowane będą.

7. Akcye nie na imie okaziciela wystawione opatrzono być muszą cesyą pierwiastkowego ich właściciela, a następnie subskrybenta kaucyę składającego; wszystkie zaś obligacye i papiery publiczne spisane być muszą na odwrotnej stronie deklaracyi subskrybcyjnej.

8. Na kaucyę złożoną w gotowiźnie lub w papierach publicznych kwity właściwe wydane będą.

9. W razie, gdyby suma subskrybowana według §. 3. zmniejszeniu uledz miała, kaucya w gotowiźnie złożona zmniejszoną nie będzie, tylko nadwyżka nad 10% sumy płacić się mającej, uważaną będzie jako wypłata z góry już uiszczona.

Subskrybent zaś kaucyę w papierach publicznych składając do dnia 15. lipca 1862, żądać zaś może jej zmniejszenia, a raczej zwrotu nadwyżki złożonych papierów, wykazując się kwitem jako kaucyę złożył.

10. Kaucya w gotowiźnie złożona przyniesie procent 5 od sta od chwili jej wpłaty aż do d. 2. marca 1863 lub też, gdyby zapłata ostatniej raty (§. 14.) wcześniej nastąpić miała, aż do dnia tejże zapłaty. Nadwyżka zaś kaucyi jako wpłata z góry uważana (§. 9.) przyniosić będzie procent tylko do d. 15. lipca 1862. jeżeli zaś pierwsza rata przed d. 15. lipca 1862 płaconą będzie, do dnia tejże wypłaty.

11. Kaucya w papierach publicznych złożona, musi być zastąpiona gotowizną w tej sumie, za którą złożona została najpóźniej do d. 15. sierpnia 1862. W razie zaś zmniejszenia sumy subskrybowanej, zastąpiona być ma gotowizną w sumie, która wyniesie 10 od sta sumy, za obligacye subskrybowane płacić się mającej.

Gotowizna w zamian za papiery publiczne złożona przyniesie 5% według §. 9.

(Posiedzenie izby deputowanych z dnia 20. czerwca.)

Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych Jego ex. p. minister stanu oświadczył, iż na interpelacyę wniesioną w przedmiocie towarzystw rolniczych w Czechach na jednem z najbliższych posiedzeń odpowie.

Po czem izba przystąpiła do rozbioru budżetu marynarki. Sprawozdawca, dep. Eiselsberg, wnosi przyjęcie wydatków zwyczajnych z powodów, iż takowe w $^2/_3$ częściach użyte już zostały, na nie użytej zaś $^1/_3$ części oszczędności na rok 1862 zaprowadzać nie można.

Dep. Mühlfeld uważając za potrzebę zrównanie marynarki austryackiej z sardyńską, mówi przeciwko motywom relacyi wydziału finansowego. Baterye i warownie nadbrzeżne nie wystarczą do obrony brzegów austryackich, silna zaś flota konieczna jest do obrony handlu. Nie idzie o to, ażeby Austryi zapewnić panowanie na morzu adryatyckiem, ale idzie o to, ażeby przeszkodzić wyłącznemu tam panowaniu Sardynii, bo w takim razie Austrya przestałaby być mocarstwem pierwszego rzędu. Względy finansowe nie mogą usprawiedliwiać zwłoki czekania.

Dep. Tinti staje w obronie wniosków wydziału, które nie tamują rozwoju floty austryackiej. W razie wojny Austrya w szczególnych tylko punktach okrętów swych wojennych użyć będzie mogła.

Dep. Herbst broni wniosków wydziału, nakazanych względami nieodzownej konieczności. Stawia na przykład Prusy które pod względem marynarki z największą postępują oszczędnością. Po czem wnioski i motywa wydziału finansowego w całości przyjęte zostały.

W rozprawie nad wydatkami nadzwyczajnemi w ilości 7,200.000 reńskich na budowę trzech fregat pancernych i przemiany fregat żaglowych „Nowara" i „Schwarcenberg" na parowo-śrubowe, dep. Skene oświadcza się przeciwko wszelkiemu powiększeniu marynarki, zakładając apelacyę od ministra marynarki do ministra handlu.

Jego ex. p. minister handlu odpowiada na niektóre zapytania proponującego, dep. Schindler zaś przyznaje, iż w roku obecny budżet marynarki przekroczony być musiał z przyczyny zagrożenia Dalmacyi i Wenecyi, wykazują potrzebę silnej marynarki wojennej. Dep. Ryger dowodził potrzeby zaprowadzenia największej oszczędności. Po czem wnioski wydziału finansowego względem przyjęcia budżetu nadzwyczajnego marynarki w ilości 7,200.000 reńskich z powodu, iż $^2/_3$ tej sumy wydane już zostały, większością głosów przyjęto i posiedzenie do dnia jutrzejszego odroczono.

Hiszpania.

(Sprawa meksykańska.) *Epoca* pomiędzy dokumentami odnoszącemi się do sprawy meksykańskiej podaje depeszę hiszpańskiego ministra spraw zagranicznych do pełnomocników Jej król. Mości w Meksyku, z d. 7. marca 1862, w której minister nagania postępowanie admirała angielskiego względem jenerała Miramona i zaleca pełnomocnikom dokładać starania aby się to więcej nie powtórzyło; rząd królowej życzy aby pełnomocnicy i dowódzcy trzech sprzymierzonych mocarstw działali w jak najściślejszem porozumieniu, i lęka się, aby to porozumienie nie ustało, gdy każde z trzech mocarstw rościć sobie będzie prawo dowolnego z każdym Meksykanem postępowania.

To mogłoby stać się przyczyną smutnych zajść których by niczem usprawiedliwić nie można. Według tej depeszy były prezydent Miramon nie ma u rządu królowej współczucia ani dla swego stanowiska ani dla idei, którą reprezentuje.

W innej depeszy z 17. marca hrabia Reuss zdaje się ubolewać nad przybyciem Almontego, Harona i Tamaria jakotez posiłków francuzkich do Vera Cruz, i uważa to jako początek zerwania; lecz będzie się starał temu zapobiedz. Zwraca uwagę na tajne korespondencye posła francuskiego Dubois Saligny z Marszałkiem Serano w październiku i listopadzie, to jest w czasie gdy Serrano był reprezentantem Hiszpanii w Meksyku, i nim ekspedycya hiszpańska wyprawioną została. W tem piśmie poufnem pan Saligny użala się na rząd Juareza i jego nienawiść ku Hiszpanii; pochwala jenerała Robles, jako jedynego w kraju człowieka honoru, a pana Wyke pełnomocnika angielskiego podaje za największego nieprzyjaciela interwencyi mocarstw europejskich w Meksyku. Inne listy donoszą, jakie pan Wyke przedsięwziął kroki aby konwencya miedzy Anglią a Meksykiem podpisaną została. Pan Saligny był zawsze tego zdania, że gdyby korpusy ekspedycyjne po przybyciu śmiało postępowały, byłyby bez wystrzału dostały się do Meksyku, ale że jeszcze wiele czasu upłynie, i Europa wiele ofiar będzie musiała ponieść, nim tu dobry rząd zaprowadzi. W jednym z listów jest doniesienie, że w Meksyku zapowiadają, że Prim obejmie najwyższe dowództwo hiszpańskiego korpusu ekspedycyjnego, i upewniają, że potrzeba tylko półgodzinnej rozmowy między nowym ministrem finansów Gonzalesem, wujem hrabiny Reuss, a jej mężem, aby kwestyę meksykańską uregulować.

W końcu znajduje się nareszcie wzmianka, że mocarstwa sprzymierzone mają istotnie zamiar popierać założenie monarchii w Meksyku, jeżeli tylko znajdą tam stronnictwa gotowe wziąść inicyatywę.

(Wiadomości bieżące.) Do *Pays* donoszą, że 150 hiszpanów których prezydent Juarez z Tampico wydalił nadaremno ucieklł się pod opiekę swego reprezentanta, i z tej przyczyny do rządu hiszpańskiego podali zażalenie przeciw niemu.

Dziennik ten pisze, że Hiszpania wzmocniła swoją armię na Antylach o 2000 ludzi i że przygotowana na wszelki wypadek, zatrzymała na wyspie Kubie armię ekspedycyjną, która była do Meksyku przeznaczoną.

Włochy.

(Ruchy reakcyjne.) O walkach między kontrarewolucyą w Neapolitańskiem a Neapolitanami, świeże teraz nadeszły wiadomości. Chiavone zawsze jest czynny. Z Akwili piszą, iż stoi w górach pod Serano na czele bandy o 300 ludziach, i zdaje się że ściągnął do siebie drugą bandę. Bandę zaś Tristaniego widziano pod Veroli. Pod Ariamo gwardya narodowa znaczne ponieść miała straty, gwardya zaś narodowa z Nocery zabrać miała w niewolę całą bandę powstańców.

(Skutki adresu.) *Monarchia nazionale* dziennik ministeryalny korzysta z wniosku w izbie deputowanych uczynionego względem podania adresu do króla w odpowiedzi na alokucyę papieża, dla podburzania namiętności, pisząc: „Mowy w Watykanie wygłoszone o tyle nam nam pomogły, iż teraz wiemy, że o pojednaniu mowy być nie może. Polityka Włoch dla tego jednak zmienioną być nie może. Prawo zostaje prawem, chociaż może być zapoznane. Rzym jest nasz. Tylko teraz musimy wystąpić śmielej i

energiczniej. Żadne prawo nie było przez izbę z taką jednomyślnością uchwalone a przez naród z większą radością przyjęte, jak prawo ogłaszające Rzym stolicą Włoch; rząd i lud mają obowiązek na sobie starania się o to, ażeby prawo to narodu wykonane zostało.

Szwecya i Norwegia.

Sztokholm, 14. czerwca. (Budowa okrętów pancernych.) Król pozwolił wysłać dwóch oficerów marynarki wojennej na naukę budowy okrętów pancernych, i zmniejszyć korpus cieśli. Kapitan John Ericson (Szwed z rodu, który budował „Monitor“) został mianowany komandorem orderu gwiazdy północnej.

Rosya.

(Pożary.) W Petersburgu pożary nie ustały dotąd. Dnia 9. b. m. po południu wszczął się nowy pożar i trwał całą noc. Ogień wybuchł w dworze Apraxina; ogarnął zabudowanie ministeryum spraw wewnętrznych naprzeciw Czerniczewskiego mostu, i spustoszył całą okolicę między rzeczonym mostem, Fontanką, Apraxin Pereulokiem, wielkiemi Sadowajami i Czerniczewskim Pereulokiem, po gmachy ministeryum oświecenia. Rozszerzył się także po drugiej stronie kanału Fontanki, i na Quain, i mnóstwo budynków zamienił w stos gruzów. Według *Journal de St. Petersbury* straty jeszcze nie obliczone. Według niemieckiej *Gazety petersburskiej* przyczyną nieszczęścia nie jest wcale ani przypadek ani nieostrożność; złoczyńcy co wypowiedzieli wojnę całej ludzkości rozmyślnie pożogę roznoszą i tysiące tysięcy pogrążają w ubóstwie i nędzy.

Księstwa Naddunajskie.

(Wypadki w Belgradzie.) *D. Z.* podaje następujące doniesienia z Zemunia o pierwszej przyczynie wypadków w Belgradzie.

Niepokoje zaczęły się już 15. b. m wieczorem, gdy się rozeszła wieść, że w dzielnicy tureckiej Serb zamordował Turka, poczem Turcy zastrzelili serbskiego tłómacza policyi i kilku żandarmów. Żandarmerya uderzyła na alarm, strzały padały w pobliżu tak serbskiej jak i tureckiej policyi, a gdy turecka straż w bramach miasta stanęła pod bronią, ludność serbska tłumami wysypała się na miasto, żandarmi wskazali jej którędy udać się mają, a urzędnicy policyi i oficer czwałujący po ulicach wołali aby ci co nie mają broni udali się do kasarni gdzie im będzie rozdana. Rozpoczął się ogień tyralierski; z umysłu w powietrze strzelano, mało też ofiar padło. Popłoch między mieszkańcami był niezmierny; cudzoziemcy schronili się w gmachach konzulatów. Jeszcze przed północą Turcy opuścili dwie bramy miejskie straciwszy wielu, w poległych i rannych, a o 3 z rana, za wdaniem się konzulów zagranicznych ułożono, że bramy miejskie i miasto, aż do wyjaśnienia kwestyi względem ich strzeżenia i policyi miejskiej, wolne będą od wojsk tureckich i policyi tureckiej, w skutek czego Turcy ustąpili koło 7 godziny zrana. Ale wkrótce potem bez względu na przyrzeczenie, że życie i własność Turków w mieście zamieszkałych szanowane będą, kilku z nich zamordowano, a pomieszkania zrabowano; cała więc ludność turecka oddaliła się do twierdzy. Do południa d. 16. naliczono 15 poległych serbów, 2 poległych i 13 rannych żołnierzy tureckich, 9 zamordowanych i 8 rannych z ludności serbskiej.

Belgradzki korespondent do *Tem. Ztg.* utrzymuje, że d. 15. b. m. Serbowie mieli zamiar napaść i zdobyć twierdzę, ale wojska tureckie zawiadomione o tem przedsięwzięciu udaremniły usiłowania.

Wanderer podaje telegram prywatny, który w brew innym doniesieniom utrzymuje, że bombardowanie znaczne szkody zrządziło.

Do *Tem. Ztg.* telegrafują także z Belgradu pod d. 18., że szkody przez bombardowanie zrządzone nie są nie znaczne. Przedpołudniem dnia rzeczonego książę nie był jeszcze powrócił z podróży.

(Dalsze wypadki w Belgradzie.) O dalszych wypadkach w Belgradzie podaje *D. Z.* następujące doniesienia z Zemunia z d. 18. b. m.

Dnia 17. o godzinie 9 zrana zaczęli Turcy bombardować miasto, a minister Garaszanin kazał przywołać ludność wiejską. Przy wzmagającem się niebezpieczeństwie życia i własności mieszkańców, c. k. zastępca konzula jeneralnego usiłował wyjednać zawieszenie broni, aby poddani austryaccy mogli przygotowanemi okrętami parowemi Belgrad opuścić. Udał się więc o godzinie 12 w południe do twierdzy, i zażądał od Baszy aby bombardowanie wstrzymano, co też nastąpiło. Gdy poddani austryaccy wybierali się w drogę do Zemunia, reprezentant nasz usiłował skłonić obiedwie strony do jak najdłuższego zawieszenia broni. Przedewszystkiem z pomocą innych konzulów nakłaniał rząd, aby Serbów powstrzymał od nacierania na twierdzę, ponieważ gubernator oświadczył, że jak to tylko nastąpi, zaraz bombardowanie rozpocznie. Następnie z pisemnem protestem konzulów przeciw bombardowaniu udał się znowu do twierdzy, i wyjednał, że Turcy postanowili strzelać tylko w razie niebezpieczeństwa. Koło godziny 8 wieczorem powrócił z twierdzy z odpowiedzią Baszy na protest, w której ten oświadcza, że zachowanie się Serbów zniewoliło go do bombardowania, i że ciągle będzie się trzymał odpornie. Po godzinie 10 słyszano znowu strzały działowe i karabinowe, lecz to trwało tylko kilka minut; nastąpił spokój, który trwa do dzisiejszego południa, lecz przy teraźniejszym stanie rzeczy, przez odnowienie kroków nieprzyjacielskich znowu zamąconym być może.

Turcya.

(Wypadki wojenne. — Belgrad. — Wiadomości bieżące.) Sławna w historyi twierdza Belgrad składa się z dwóch części: z górnej i dolnej twierdzy. Przestrzeń pomiędzy niemi wypełniona jest wałami silnie ufortyfikowanemi, tak, że działa górują nad całem miastem i nad Dunajem. Twierdza jest otoczona grubym murem, basztami, i potrójnym rowem, a chociaż dosyć zaniedbana, jest jednak wybornym punktem do koncentracyi.

O wypadkach wojennych w Montenegro sprawozdania tureckie podają ciągle same pomyślne wiadomości. *Journal de Constantinople* z 12. b. m. wspomina o depeszach rządowych, według których wojska tureckie miały odnieść wielkie korzyści nad Montenegrynami. Derwisz Basza i Abdi Basza zapowiadają, że wszystkie oddziały walczące pod wodzą księcia Mikołaja wkrótce rozprószone będą.

Dziennik rzeczony donosi także, jak przykładnie ukarano Beduinów, którzy puścili się na rabunek w okolicy Bagdadu. Pobici i rozprószeni stracili 5 do 600 wielbłądów, 10.000 owiec i pewną liczbę koni.

Rząd turecki zawarł z królestwem Szwedzkiem traktat handlowy.

Ameryka.

Nowy York, 31. maja. (Wypadki wojenne.) Wojsko konfederacyi dla braku żywności opuściło Koryntli d. 29. b. m. i udało się na południe do Okolony odległej 70 mil angielskich od kolei Mobile Ohio. Jenerał Hallek obsadził Koryntli. W Richmond nic się nie zmieniło. Jenerał Butler kazał w Nowym Orleanie uwięzić trzech poddanych angielskich za naruszenie praw neutralności. Wicekonzul angielski zaprotestował przeciw temu.

Do Chicago zbiegowie wieść przynieśli, że uniści obsadzili Vicksburg w Mississippi a Little Rock w Arkansas. Zbiegowie zaś, którzy przybyli do Norfolk utrzymują, że armia konfederacyi w Richmond liczy 200 000 żołnierza. Potwierdza się, że część dywizyi jenerała Banks posunęła się za Martinsburg, zajęła Fort Royal i wzięła 150 jeńca.

Wiadomości handlowe.

Ceny przeciętne zboża i innych artykułów w drugiej połowie maja 1862 na targach w obwodzie sanockim.

	Miejsce targu:											
	Sanok		Krosno		Dobromil		Dukla		Lisko		Rymanów	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluty austryackiej											
Mec pszenicy . . .	3	60	4	10	4	32	4	32	4	.	4	50
„ żyta . . .	2	56	2	55	2	73	2	86	2	80	3	.
„ jęczmienia .	2	.	2	.	2	23	2	10	2	20	2	.
„ owsa . . .	1	10	1	60	1	40	1	10	1	15	1	50
„ hreczki . .	.	.	2	30		.	.	.	.	.	.	.
„ kukurudzy .	.	.	4	40	.	.	.	.	.	.	.	.
„ kartofli . .	.	.	1	20	.	.	1	20	.	.	.	.
Cetnar siana . . .	.	.	1	50	1	12	1	.	.	84	1	20
„ wełny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia konicza	18	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	.	.	8	40	5	10	5	50	5	.	7	.
„ „ miękkiego	.	.	6	30	4	10	3	50	2	.	5	.
Funt mięsa wolowego	.	16	.	14	.	14	.	12	.	14	.	12
Mas okowity . . .	.	65	.	90	.	80	.	70	.	75	.	60

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 21. i 22. czerwca 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	''' 323 54	+ 12.2	77.8	póln.-zach.	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	323 14	+ 15.8	54.5	zachodni	„	„
10. god. wiecz.	323 18	+ 12.1	77.6	„	„	„
7. god. zrana	''' 323.06	+ 12.1	76.2	zachodni	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	322.56	+ 16.2	62.9	„	„	„
10. god. wiecz.	322.50	+ 12.4	79.0	„	„	„

Wieczór deszcz 0.'''12.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 23. czerwca.

Hotel rosyjski: PP. Fiehauser Kornel, z Bruśnik. — Hr. Komorowski Wład., z Bilinki. — Białobrzeski St., z Dziedziłowa. — Hr. Dzieduszycki A., z Izydorówki.

Hotel europejski: Kociatkiewicz Alex., z Biletówki. — Karanphil Jerzy, z Mołdawy. — Tyszarski Felix, z Martynowa starego. — Rubczyński Alfred, z Stanina.

Hotel Langa: Madejski Leon, i Madejski Leon., c. ros. radca państwa, z Kijowa. — Raczyński Józef, z Pomorzan.

Hotel angielski: Hr. Golejowski Antoni, z Harasymowa. — Torosiewicz Emil, z Zastawna.

Zajazd Kuhna: Malinowski Lubin, z Ostrowczyka małego. — Obertyński Wład., z Liszkowa. — Nikorowicz Edw., z Ulwowka. — Płocki Alex., z Stasiowej woli.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 23. czerwca.

PP. Strzembosz Wład., do Sokołowa. — Falkowski M., do Głuchowa. — Strzelecki Bron., do Złoczowa. — Hr. Drohojewski Zyg., do Krukienic. — Weigel Ferd., adwokat kraj., do Krakowa. — Doliniański Ks., do Rakowa. — Młocki Franc., do Hurnia. — Pulawski Czesław. — Macewicz Gustaw. — Roller Sew., do Iwanczan — Szawłowski Lud., do Przewłoki. — Hr. Romerskirch Karol, do Jomny. — Terlecki Woj., do Ciesacina. — Hr. Tarnowski Jan, do Chorzelowa. — Hr. Mier Felix, do Radziechowa.

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 23 czerwca

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 82.60. Metaliki po 5% za 100 zł. 70 10; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne Niższej Austryi po 5% za 100 zł. — ; Węgier — —; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 832. Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 217 40; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —. - -

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —.— —. Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 128.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.12, dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 126 50

Kurs lwowski.

Dnia 23 czerwca.

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	6	6	10
Dukat cesarski	„ „	6	7	6	11
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	43	10	58
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	—	2	3
Talar pruski	„ „	1	89	1	92
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	78	88	79	55
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	82	83	83	55
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	70	63	71	33
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	82	38	83	13
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika		224	—	226	50

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 21 czerwca.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	66 30	66 40
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	82.90	83 10
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	82 60	82 70
Z r. 1851, ser. B. po 5%	—	— —
Metaliki po 5%	70 65	70 75
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	70 80	71 —
dtto. „ 4½%	62 75	63 —
dtto. „ 4%	54.50	54 75
dtto. „ 3%	41 25	41 50
dtto. „ 2½%	35 50	36 50
dtto. „ 1%	14 10	14 25
Przez. do wylos. z r. 1839	127.	128 —
„ 1854	92 75	93.—
„ 1860	93.	93 10
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł.	99 —	99.50
Renty Como po 42 lir. aus.	16 75	17.
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	68 —	69.—
„ 4½%	62 50	63 —
„ 4%	65 75	66 —
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	48.—	48.50
„ 3%	—.—	48.—
„ 2½%	47.—	47.50
„ 2¼%	40.—	41 50
„ 2%	35 —	36. —
„ 1¾%	31.—	32.—
dtto. z procent za granicą „ 5%	68.	69 —
„ 4½%	62.50	63.—
„ 4%	55.75	56.—

B. Krajów koronnych. Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.		
Niższej Austryi	87 50	88.—
Wyż. Aust. i Salb.	87.—	87 50
Czech	87.50	88 50
Morawii	91.—	91 50
Szlaska	88 50	89 —
Styryi	88.—	88.50
Tyrolu	95.—	96.—
Kar., Krainy i Wyb.	86.50	88.50
Węgier	72 —	72 50

Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł.	pien.	towar.
Banatu Tem.	71.—	71.50
Kroacyi i Sławonii	72 50	73 —
Galicyi	71.—	71.50
Siedmiogr. i Bukow	70 50	71 —
Lom. wen. poż. z r. 1850	95 —	96 —
Dług Tyrolu po 5%	68. —	69.—
„ 4%	55 75	56.—
Dług Salcburga „ 3½%	47 —	47.50
„ 3%	41.50	42.—
„ 2½%	35.	36.—
Dług Krainy „ 2%	28.—	29.—
„ 1¾%	25.—	26.—

2. Stan oblig. domestykaln.

po 3% za 100 zł.	16.—	17.—
„ 2½% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 2¼% za 100 zł.	12.—	13.—
„ 2% za 100 zł.	11.—	12.—
„ 1¾% za 100 zł.	10.—	11.—

3. Akcye.

Banku nar.	828	830.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	217 —	217.10
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	627	630.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	2052	2054.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	266 00	267.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	157 —	157.50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	127.25	127 50
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	285 50	286.50
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 180 zł. (90%)	224.75	225.25
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	40.—	45.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	104.—	106.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	—.—	700.—

	pien.	towar.
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	184.—	187.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	—.—	164 —
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	435 —	437 —
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	232 —	235. —
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	400.—	402
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	398 —	400. —
Towarz. austr. Tow. gaz. po 260 zł. m. k.	210.	215 —

4. Listy zastawne.

Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	104 —	104 50
10 „ 5%	101 50	102 —
przeznacz. do los. po 5%	91 —	91 25
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	.—	—.
przez. do los. po 5%	85 90	86 10
Gal. Tow. kred. po 4%	79.50	80 —

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97 25	97 50
detto detto w srebrze uproc za 100 zł. w. a.	101 —	101 50
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	135.—	136 —
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	134.	135 —
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	93.—	93 50
Kol. Gloggn. za 100 zł.	84. —	—.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	97 50	98.—
Lloyda za 100 zł.	90.—	91.

6. Losy.

Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	133 60	133 80

	pien.	towar.
Tow. żeg. par. na Dun po 100 zł. m. k.	95.—	96. —
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	121.—	122 —
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	37.—	37.50
Esterhazego po 40 zł. m. k.	97. —	98 —
Salma „ 40 „ „	39 50	40 —
Palffego „ 40 „ „	38 —	38 75
Clarego „ 40 „ „	36 75	37.—
St. Genois „ 40 „ „	38 —	38 25
Windischgrätza 20 zł. „	22 75	23 —
Waldsteina 20 „ „	25.—	25 50
Keglevicha 10 „ „	15.—	15 25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	107.50	103 70
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p. n.	107 75	107 75
Genua za 100 lir. pi. m.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	95.—	95 20
Lipsk za 100 tal.	—.—	— —
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	127 60	127.70
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	50.60	50 70
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	6.10	6.11
dtto. pełnej wagi	6.10	6.10½
Korona	17.55	17.60
20frankówka	10.19	10.21
Rosyjski impery.	10.50	10.55
Talar związkowy	1.89	1.89½
Srebro	126.—	126 50

Kurs korony w k. kasach 13 zł. 56 c.

KRONIKA.

(Pożar.) Dnia 15. b. m. o godzinie 3. z południa powstał pożar w Ossakach w obwodzie złoczowskim w domu włościanina Andrucha W i zniszczył cztery chałup z budynkami gospodarskiemi. Przyczyna tego nieszczęścia niewiadoma.

(Wystawa Londyńska.) Przed sześciuset lat nikt nie słyszał nazwy Szwajcaryi, a przed trzystu była tylko jedna Szwajcarya; dziś mamy trzy narody a raczej trzy odłamki narodów, zjednoczonych pod tą nazwą. Francuska Szwajcarya, kalwińska, dogmatyczna, filozoficzna nazwać się może zegarmistrzowską, łącząc w tem ornamentacyę z matematyczną dokładnością. Niemiecka Szwajcarya, tkacze i prządki, pracowita, regularna, za rzeczywistością i pożytkiem goniąca. Narcszcie Szwajcarya włoska, mały zakątek, niedawno do Związku przypuszczony, mało dostarczyła na popis prac świata; siedzi w cieniu drzew figowych, uprawia role zbożowe, pielęgnuje winnice, a kiedy górzyste przesmyki śnieg zasypie, wydala się masami i posługę silnego ramienia wynajmuje, lub drobne rzemiosła podejmuje po miasteczkach równiny. Francuskie kantony, Genewa, Lauzanna, Nefszatel, usiłują owładnąć i zmonopolizować zegarmistrzowstwo całego świata. Ta gałęź przemysłu rozwinęła się tam doskonale. Francuska Szwajcarya dla tego zowie się francuską, że gładko mówi po francusku, choć z sąsiadami Gallami mało ma powinowactwa tak charakterem jak pochodzeniem, a narzecze ludowe coraz bardziej ginie w niższych klasach. Francuscy Szwajcarowie są Burgundami; jak Belgowie stanowią przegrodę między germańskiemi a celtyckiemi plemionami, z przejęciem niektórych dobrych i niektórych złych przymiotów. Chełpią się oni, że mówią najczyściej po francusku, lepiej od Paryżan nawet, ale mowa ich rozwlekła, powolna, napuszona, pedantyczna nawet. Genewczycy i kanton Wadejski dostarczają guwernerów całej Europie. Wielka szkoła doktrynerska, panująca we Francyi za Guizota, pochodziła także z Genewy.

Któż nie zna zegarków genewskich? Po wszystkich miastach i stolicach rozsiedli się fabrykanci lub ajenci Genewy i taką robią konkurencyę krajowcom że na dziesięć sprzedanych zegarków, można liczyć dziewięć genewskich. Wystawa też ich oddziału zawalona jest zegarkami najpierwszych domów genewskich, ja Lang i Padoux, Beaume i Lerard, Moulinie i Legrandroy, od najdokładniejszych chronometrów do drobniutkich czasomierzów w broszkach i pierścionkach. Do ozdoby ich użyto najzawołańszych artystów; rytownik Alfons Dubois lub Fritz Kundert nie wstydzą się ciąć cudne desenie lub krajobrazy na kopertach.

Kantony niemieckie Zurich, St. Gall, Appenzell, Glarus, wystąpiły z wyrobami tkackiemi, bawełnianemi i wełnianemi, ale niczem się nie odznaczają; wyroby ręczne, haftowania przeróżne i bardzo pracowite, godne są uwagi z powodu delikatności. Zurich i Bazylea produkuje się z tkaninami jedwabnemi i wstążkami, które nie dorównywają przecież ani Lyońskim, ani Shifieldskim; jednakże Szwajcarya dużo tego sprzedaje, bo ceny jej bardzo niskie, przez to, że wyroby te są po większej części owocem domowej pracy robotników. Bern, Genewa i inne kantony nadesłały okazy sztućców swoich, ciężkich ale mocnych i celnych karabinów, nie tyle okazałych ile pożytecznych strzelb, które lubo może niezdarne, drogie są sercu każdego Szwajcara, jako naczynie obrony i zabezpieczenia swobody.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.